

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3270/2017. (X. 19.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.635.950/2016/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett – alkotmányjogi panaszában a Pesti Központi Kerületi Bíróság 22.P.50.173/2016/7. számú ítélete és a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.635.950/2016/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mivel azok véleménye szerint ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, a XV. cikk (1) és (4) bekezdésével, és a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege az ügyben előterjesztett beadványok és a bíróságok által hozott határozatok alapján az alábbiakban összegezhető.
- [3] Az indítványozó társasházi közgyűlési határozat érvénytelenségének megállapítása iránt indított pert. Keresete alapján az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a budapesti társasház alperes 2014. március 24-i közgyűlésén hozott 4. valamint 5. számú határozata érvénytelen, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az ítélet indokolása szerint a bíróság a felperesnek – a tárgyalás berekesztése után – előterjesztett perköltség igényét elutasította, tekintettel arra, hogy a felperes a megjelölt költségek felmerülését nem igazolta.
- [4] Az ítélet ellen a felperes fellebbezett. Kérte, hogy a másodfokú bíróság annak a perköltség megfizetésére vonatkozó rendelkezéseit annyiban változtassa meg, hogy kötelezze alperest 3 400 Ft elsőfokú, valamint 1 000 Ft másodfokú perköltség felperes részére történő megfizetésére.
- [5] A másodfokú bíróság tárgyaláson kívül meghozott ítéletében a fellebbezett rendelkezéseket helyben hagyta. Az indokolásban rámutatott, hogy a tárgyalás berekesztését követően előterjesztett perköltség igényt tartalmazó beadvány vonatkozásában, az elkészttség miatt, annak már nem volt jelentősége, hogy a felperes a kért költségek felmerülését igazolta-e, illetve azok mennyiben szorulnak igazolásra.
- [6] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő alkotmányjogi panaszát az Abtv. 27. §-a alapján.
- [7] Kérte, hogy az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.635.950/2016/3. számú jogerős ítéletét, valamint az elsőfokú ítéletet is, minősítse alaptörvény-ellenesnek és semmisítse meg. Álláspontja szerint az ítéletek – perköltség viselésére vonatkozó rendelkezései – sértik a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) rendelkezéseit, továbbá azok ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, a XV. cikk (1), (4) bekezdéseivel, és a XXVIII. cikk (1), (7) bekezdéseivel.
- [8] Az indítványozó kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tájékoztatta őt, mint jogi képviselő nélkül eljáró felet a perköltség igény előterjesztésének lehetőségéről, majd a tárgyalás berekesztését követően, igazolással alátámasztva előterjesztett perköltség iránti kérelmét elutasította. Nehezményezte, hogy a perköltség igényét az első és a másodfokú bíróság eltérő indokok alapján utasította el.
- [9] Az indítványozó nyilatkozott arról, hogy a fentebb megjelölt ügyben nincs rendkívüli jogorvoslati eljárás folyamatban.
- [10] Az alkotmányjogi panaszt az előzmény per 1993. évben született felperesének édesanyja nyújtotta be, aki a perben meghatalmazottként járt el.
- [11] 2.1. A főtítkár hiánypótlásra hívta fel az előzmény per felperesét mint indítványozót. Tájékoztatta, hogy az Alkotmánybíróság Ügyrendje 27. §-a rendelkezik az Alkotmánybíróság előtti eljárásra vonatkozó jogi képviselő

szabályairól. Ennek értelmében az Alkotmánybíróság előtt jogi képviselőként ügyvéd, jogvédő társadalmi szervezet jogi szakvizsgálóval rendelkező képviselője, valamint a jogi személy és egyéb gazdálkodó szervezet jogtanácsosa járhat el. A képviseleti jogosultságot a Pp. szerinti teljes bizonyító erejű magánokirattal, vagy közokiratba foglalt meghatalmazással kell igazolni. A meghatalmazásnak az Alkotmánybíróság előtti eljárásban való képviseletre kell vonatkoznia. A védő, illetve a képviselő alapeljárás szerinti kirendelésének, illetve meghatalmazásának hatálya az Alkotmánybíróság előtti eljárásra nem terjed ki. Az Ügyrend 25. § (6) bekezdése alapján, ha a jogi képviseletre vonatkozó szabályszerű meghatalmazást az indítványozó nem pótolja, az Alkotmánybíróság a továbbiakban minden tájékoztatást és közlést az indítványozó részére küld meg.

- [12] A hiánypótlási felhívás tartalmazta azt is, hogy mikor minősül a kérelem határozottnak, és rögzítette, hogy az indítványnak indokolást is kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel, ismertette továbbá az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése tekintetében kialakult gyakorlatot.
- [13] Az Alkotmánybíróság főtíkára felhívására az indítványozó határidőben előterjesztette hiánypótlását, amelyet mind az indítványozó, mind édesanyja aláírt, de az alkotmányjogi panaszt nem módosította és nem is egészítette ki az indítványozó e felhívásban foglaltak tartalmának megfelelően. Az indítványozó e beadványához meghatalmazást is csatolt, amelyben – a főtíkári tájékoztatás ellenére – meghatalmazta édesanyját az Alkotmánybíróság előtti eljárásban való képviseletre.
- [14] Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az Ügyrend 25. § (6) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság minden tájékoztatást és közlést a továbbiakban az indítványozó részére küld meg.
- [15] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben.
- [16] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt. A tanács vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [17] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására – az Abtv. 27. §-ára hivatkozással – a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az Abtv. 53. § (2) bekezdése értelmében pedig az alkotmányjogi panasz iránti indítványt – a 26. § (2) bekezdése szerinti eset kivételével – az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani.
- [18] A Fővárosi Törvényszék 53.Pf.635.950/2016/3. számú ítéletét 2016. november 24-én vette át az indítványozó meghatalmazottja, míg az alkotmányjogi panaszt 2017. január 23-án nyújtották be – személyesen – az ügyben eljáró elsőfokú bírósághoz. A másodfokú ítélettel szemben az alkotmányjogi panaszt tehát a törvényi határidőn belül terjesztették elő.
- [19] Az indítványozó a bírósági eljárásban félként részt vett, így érintettsége a támadott határozattal összefüggésben megállapítható. Az indítvány az Abtv. 27. § b) pontjának is eleget tesz, mivel az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [20] 3.2. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, ennek feltételeit az 52. § (1b) bekezdése részletezi. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó kérelme e feltételeknek csak részben felel meg.
- [21] Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog vélt sérelmének lényegét és az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit. Megjelöli a sérelmezett bírói döntést, továbbá kifejezett kérelmet terjeszt elő a bírói döntés megsemmisítésére. A kérelem – a XV. cikk (1) és (4) bekezdései tekintetében – nem tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel vagy nemzetközi szerződéssel. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XV. cikk (1) és (4) bekezdései tekintetében nem felel meg a határozottság vonatkozásában a törvényi feltételeknek.
- [22] Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26–27. §-ai alapján csak az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, mely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben

- a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén {pl. 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]; 3322/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [10]} – lehet alapítani.
- [23] Az indítványozó beadványában az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem hivatkozott a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára, ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz ebben a vonatkozásban nem felel meg a törvényi feltételeknek.
- [24] 4. Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt további feltételeinek való megfelelés vizsgálata során az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg.
- [25] Az Abtv. 27. §-a értelmében alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó – Alaptörvényben biztosított – jogát sérti [a) pont].
- [26] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz indítvány akkor fogadható be, ha az abban kifejtettek a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet támasztanak alá, vagy ha alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetnek fel.
- [27] Az Alkotmánybíróság e körben megállapította, hogy az indítvány nem felel meg ezeknek a követelményeknek. Az indítványozó ugyanis egyértelműen az ügyében eljáró bíróságok jogértelmezését, a bírói mérlegelést tartotta alaptörvény-ellenesnek a tisztességes bírósági eljárás elvével kapcsolatban előterjesztett kérelme vonatkozásában is.
- [28] Az indítványozó hangsúlyozta, hogy más perében a bíróság rákérdezett a perköltség igényére. Nehezményezte az – álláspontja szerint – eltérő bírósági gyakorlatot a perköltség igény és a személyes költségmentesség tekintetében. Rámutatott, hogy tudomással bír arról, hogy ezek törvényességi kérdések, amelyek tekintetében a Kúria bír kompetenciával, de anyagi helyzete miatt a jogi képviselő munkadíja miatt nem tudta volna a felülvizsgálati eljárást igénybe venni. Ez utóbbira hivatkozva vetette fel a jogorvoslathoz való joga sérelmét.
- [29] Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy a jogerős ítélet szerint az indítványozó személyes költségmentességben részesült, amely nem mentesít az ellenfél költségeinek megfizetése alól, amennyiben a bíróság az e kedvezményben részesülő felet e tekintetben marasztalja.
- [30] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy mind a Pp. 271. § (2) bekezdése, mind a Pp. 271. § (3) bekezdése szerint a támadott jogerős határozattal szemben nincs helye felülvizsgálatnak. Az indítványozó tehát a hatályos jogszabályi rendelkezéseket figyelmen kívül hagyva, úgy hivatkozik a perköltség-kedvezmények és a jogorvoslati jog kapcsolatára, mintha csak ezen összefüggésen alapult volna a döntése, hogy felülvizsgálati kérelemmel az ügyben nem élt. A vélt alaptörvény-ellenességet a perköltség-kedvezmények tartalmából kívánja tehát levezetni az indítványozó.
- [31] Az Alkotmánybíróság határozataiban rámutatott, hogy az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban azonban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak [lásd pl. 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]].
- [32] Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítvány a sérelmezett bírói döntésekkel szemben törvényességi, és nem alkotmányossági kifogásokat tartalmaz. Az Alkotmánybíróság hatáskörébe – az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése és (2) bekezdés *d*) pontja értelmében – a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Az alkotmánybírósági jogvédelem nem jelenti tehát a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát [lásd pl. 3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]].
- [33] Az indítványozónak, a sérelmezett bírói döntésekkel szemben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseire hivatkozással előterjesztett kérelme, tehát törvényességi, és nem alkotmányossági kifogásokat tartalmaz, és emiatt az Alkotmánybíróság a panaszt erre hivatkozással sem fogadhatta be.
- [34] 5. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A bírósági döntéseket – az Alaptörvény felhatalmazása alapján – az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálata során.
- [35] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszban nem állított olyan pontosan körülírt, releváns alkotmányjogi érvekkel alátámasztott alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vetne fel.

[36] Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 52. § (1b) pontjában, valamint 29. §-ában foglaltak, illetve az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2017. október 10.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/475/2017.

• • •